



Odbor za industriju, istraživanje i energetiku

2015/2276(INI)

11.4.2016

MIŠLJENJE

Odbora za industriju, istraživanje i energetiku

upućeno Odboru za vanjske poslove

o svemirskim kapacitetima za europsku sigurnost i obranu
(2015/2276(INI))

Izvjestitelj za mišljenje (*): Marian-Jean Marinescu

(*) Pridruženi odbor – članak 54. Poslovnika

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za industriju, istraživanje i energetiku poziva Odbor za vanjske poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. ističe da se u okviru svemirske politike EU-a promiču znanstveni i tehnički napredak, industrijska konkurentnost i provedba svih politika EU-a, u skladu s člankom 189. UFEU-a; podsjeća da su dva glavna programa EU-a, Galileo i Copernicus, civilni programi pod civilnim nadzorom i da je europska priroda Galilea i Copernicusa omogućila te programe i zajamčila njihov uspjeh;
2. smatra da je potrebna daljnja provedba zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP); ponovno potvrđuje potrebu za povećanjem učinkovitosti, vidljivosti i utjecaja ZSOP-a; ponovno potvrđuje važnost i dodanu vrijednost svemirske politike za ZSOP s obzirom na to da su svemirski kapaciteti postali ključan dio obrambenih i sigurnosnih politika država članica, a time i njihova suvereniteta; smatra da je aspekt svemira potrebno uključiti u buduće politike Unije (npr. u politike o unutarnjoj sigurnosti, prometu, energiji, istraživanju) te da je potrebno dodatno ojačati i iskoristiti sinergije u području svemira;
3. traži od Komisije da žurno definira potrebe EU-a u pogledu mogućeg doprinosa svemirske politike ZSOP-u za sve glavne aspekte: lansiranje, pozicioniranje, satelitske slike, komunikaciju, vremenske prilike u svemiru, svemirski otpad, kibersigurnost, ometanje, zavaravanje i druge namjerne prijetnje, sigurnost zemaljskog segmenta; smatra da budući elementi postojećih europskih sustava u vezi sa svemirom trebaju biti uspostavljeni u skladu sa zahtjevima ZSOP-a te da trebaju obuhvaćati sve prethodno navedene povezane aspekte;
4. poziva na to da se potrebni zahtjevi za buduće sustave, privatne ili javne, koji doprinose aplikacijama za sigurnost života (npr. pozicioniranje, upravljanje zračnim prometom (ATM)) utvrde s obzirom na zaštitu od mogućih sigurnosnih napada (ometanje, zavaravanje, kibernetički napadi, vremenske prilike u svemiru i svemirski otpad); smatra da se takvi sigurnosni zahtjevi moraju moći certificirati te da moraju biti pod nadzorom nekog europskog subjekta (npr. EASA-e);
5. u tom pogledu naglašava da bi razvoj europskih svemirskih kapaciteta za europsku sigurnost i obranu trebao slijediti dva ključna strateška cilja: sigurnost na planetu uz pomoć svemirskih sustava u orbiti čija je svrha nadziranje Zemljine površine ili pružanje informacija o pozicioniranju, navigaciji i određivanju vremena ili satelitskih komunikacija i sigurnosti u vanjskom svemiru kao i svemirske sigurnosti, tj. sigurnosti u orbiti i u svemiru zahvaljujući sustavima informiranosti o stanju u svemiru na Zemlji i u orbiti;
6. naglašava da svemirski programi nose sa sobom sigurnosnu i obrambenu korist koja je tehnološki povezana s civilnom koristi i s tim u vezi ističe mogućnost dvojne namjene Galilea i Copernicusa; smatra da bi u sljedećim generacijama u potpunosti trebalo razviti tu mogućnost, uključujući primjerice bolju preciznost, autentifikaciju, šifriranje, kontinuitet i integritet (Galileo); naglašava da su podaci o promatranju Zemlje i sustavi pozicioniranja visoke rezolucije korisni za primjenu u civilnoj domeni i domeni

sigurnosti, primjerice u području upravljanja katastrofama, humanitarnih akcija, pomoći izbjeglicama, pomorskog nadzora, globalnog zagrijavanja, energetske sigurnosti i globalne sigurnosti opskrbe hranom te pri otkrivanju globalnih prirodnih katastrofa i odgovaranju na njih, posebno kada je riječ o sušama, potresima, poplavama i šumskim požarima; napominje da je potrebna bolja interakcija između bespilotnih letjelica i satelita; poziva da se tijekom revizije sredinom razdoblja izdvoje dostatna sredstva za budući razvoj svih satelitskih sustava;

7. skreće pozornost na javnu reguliranu uslugu (PRS) u okviru programa Galileo, koja je ograničena na korisnike koje je ovlastila vlada te je prikladna za osjetljive aplikacije u kojima otpornost i potpuna pouzdanost moraju biti zajamčene; smatra da bi kapacitete PRS-a trebalo dodatno unaprijediti u sljedećim generacijama kako bi se odgovorilo na nove prijetnje; poziva Komisiju da se pobrine za maksimalnu učinkovitost operativnih postupaka, posebno u slučaju krize; ističe da je potrebno nastaviti razvijati i promicati aplikacije koje se temelje na kapacitetima programa Galileo, uključujući one koje su potrebne za ZSOP, kako bi se ostvarila što veća socioekonomska korist; također podsjeća da treba ojačati sigurnost infrastrukture programa Galileo, uključujući zemaljski segment, te poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama poduzme potrebne korake u tom smjeru;
8. ističe visoku razinu sigurnosti europskih GNSS sustava; naglašava da je Agencija za europski GNSS uspješno izvršila zadaće koje su joj dodijeljene, posebno zahvaljujući Odboru za sigurnosnu akreditaciju i centrima za praćenje sigurnosti Galilea; u tom pogledu poziva da se stručnost i sigurnosna infrastruktura Agencije za europski GNSS iskoristi i za program Copernicus; poziva da se to pitanje razmotri u okviru revizije Galilea i Copernicusa u sredini razdoblja;
9. posebno ističe operativnu potrebu za podacima o promatranju Zemlje vrlo visoke rezolucije u okviru programa Copernicus te poziva Komisiju da procijeni kako bi se ta potreba mogla zadovoljiti uzimajući u obzir zahtjeve ZSOP-a; ističe dostignuća kao što su promatranje i videoprijenos iz svemira u gotovo stvarnom vremenu te preporuča Komisiji da istraži načine na koje se ta dostignuća mogu iskoristiti, među ostalim u svrhu sigurnosti i obrane; također podsjeća da treba ojačati sigurnost infrastrukture programa Copernicus, uključujući zemaljski segment, kao i sigurnost podataka, te poziva Komisiju da u suradnji s državama članicama poduzme potrebne korake u tom smjeru; osim toga upozorava da je važno razmotriti načine na koje bi se industrija mogla uključiti u upravljanje operacijama u okviru Copernicusa;
10. pozdravlja napore koji se ulažu u to da se EU-u omogući autonoman pristup državnoj satelitskoj komunikaciji (GOVSATCOM) i poziva Komisiju da nastavi s radom na tom predmetu; podsjeća da je prvi korak u tom procesu bilo utvrđivanje civilnih i vojnih potreba koje su provele Komisija odnosno Europska obrambena agencija i smatra da bi ta inicijativa trebala obuhvaćati udruživanje potražnje i da bi trebala biti osmišljena tako da na najbolji mogući način zadovoljava utvrđene potrebe; poziva Komisiju da na temelju potreba i zahtjeva korisnika izradi procjenu troškova i koristi za različita rješenja:
 - pružanje usluga od strane komercijalnih subjekata;
 - sustav koji se oslanja na trenutne kapacitete uz mogućnost integriranja budućih kapaciteta; ili

- stvaranje novih kapaciteta uz pomoć namjenskog sustava;

s tim u vezi poziva Komisiju da se pozabavi pitanjem vlasništva i odgovornosti; napominje da bi, neovisno o konačnoj odluci, svaka nova inicijativa trebala biti u javnom interesu i pogodovati europskoj industriji (proizvođačima, gospodarskim subjektima, lansirateljima i drugim segmentima industrije); smatra da bi na GOVSATCOM trebalo gledati i kao na priliku za poticanje konkurentnosti i inovacija iskorištavanjem razvoja dvojnih tehnologija u iznimno konkurentnom i dinamičnom kontekstu tržišta satelitske komunikacije; naglašava potrebu za manjim oslanjanjem na dobavljače opreme i usluga izvan EU-a;

11. skreće pozornost na razvoj nadzora i praćenja u svemiru (SST) kao dobre inicijative u suradnji u području svemira i kao koraka prema ostvarenju sigurnosti u svemiru; poziva na daljnji razvoj vlastitih kapaciteta za SST kao prioritet Unije za zaštitu gospodarstva, društva i sigurnosti građana i u području svemirskih kapaciteta za europsku sigurnost i obranu; smatra bi SST trebao postati program EU-a s vlastitim proračunom, pri čemu treba zajamčiti da zbog toga neće doći do smanjenja sredstava za tekuće projekte; također smatra da bi EU trebao razviti više holističku sposobnost sustava informiranosti o stanju u svemiru, s većom mogućnošću predviđanja, koja bi obuhvaćala nadziranje svemira te analizu i procjenu potencijalnih prijetnji i opasnosti za svemirske aktivnosti; stoga poziva Komisiju da unaprijedi SST razvojem šireg koncepta informiranosti o stanju u svemiru koji bi se također bavio i namjernim prijetnjama svemirskim sustavima te bi u suradnji s Europskom svemirskom agencijom uzimao u obzir vremenske prilike u svemiru i objekte u blizini Zemlje te potrebu za istraživanjem tehnoloških sustava za sprečavanje i uklanjanje svemirskog otpada; smatra da bi holističku koordinaciju svemirskih aktivnosti trebalo ostvariti bez ograničavanja slobode korištenja svemirom; poziva Komisiju da razmotri mogućnost da se privatnom sektoru omogući da preuzme važnu ulogu u daljnjem razvoju i održavanju neosjetljivog dijela sustava SST-a, za što bi kao primjer mogla poslužiti dvostrana upravljačka struktura Galilea;
12. ističe potrebu za razvojem politika i istraživačkih kapaciteta kako bi se omogućile buduće aplikacije i razvila konkurentna europska industrija, koja može ostvariti komercijalni uspjeh temeljen na zdravom gospodarskom okruženju;
13. upozorava na stratešku važnost neovisnog pristupa svemiru i potrebu za posebno usmjerenim djelovanjem EU-a, među ostalim u pogledu sigurnosti i obrane, jer bi se time Europi omogućilo da ostvari pristup svemiru u slučaju krize; poziva Komisiju da u suradnji s Europskom svemirskom agencijom i državama članicama:
 - koordinira, dijeli i razvija planirane svemirske projekte i europska tržišta kako bi europska industrija mogla predvidjeti potražnju (čime bi se potaknulo otvaranje radnih mjesta i industrija u Europi) i također stvoriti vlastitu potražnju u smislu upotrebe vođene poslovanjem;
 - podržava infrastrukturu za lansiranje; i
 - promiče istraživanje i razvoj, među ostalim uz pomoć javno-privatnih partnerstava, posebno u području revolucionarnih tehnologija;smatra da su ti naponi nužni kako bi se Europi omogućilo da se natječe na globalnom

tržištu lansiranja; osim toga smatra da se EU mora pobrinuti za to da ima čvrste temelje u pogledu svemirske tehnologije i potrebne industrijske kapacitete koji će mu omogućiti da osmišlja, razvija, lansira i iskorištava svemirske sustave te upravlja njima, što obuhvaća razne aspekte, od tehnološke autonomnosti i kibersigurnosti do pitanja opskrbe;

14. ističe da treba uspostaviti prave regulatorne i političke okvire kako bi se industriji pružio dodatni zamah i poticaji za bavljenje tehnološkim razvojem i istraživanjem svemirskih kapaciteta; poziva na to da se u gore spomenutim domenama osiguraju potrebna sredstva za istraživanje povezano sa svemirom; napominje da Obzor 2020. može imati važnu ulogu u smanjenju ovisnosti EU-a u pogledu ključnih svemirskih tehnologija; s tim u vezi podsjeća da je svemirski aspekt Obzora 2020. dio prioriteta „industrijsko vodstvo”, odnosno konkretnog cilja „vodstvo u razvojnim i industrijskim tehnologijama”; stoga smatra da bi Obzor 2020. trebalo iskoristiti za potporu temeljima svemirske tehnologije i kapacitetima svemirske industrije; poziva Komisiju da prilikom revizije Obzora 2020. u sredini razdoblja izdvoji dostatna sredstva za ključnu svemirsku tehnologiju za sigurnost i obranu;
15. u vezi s budućim financiranjem europskih svemirskih programa ističe da bi bilo poželjno utvrditi kada bi se mogli upotrijebiti oblici javno-privatnog partnerstva;
16. naglašava stratešku važnost poticanja inovacija i istraživanja u području svemira za sigurnost i obranu; uviđa znatan potencijal ključnih svemirskih tehnologija, kao što je Europski sustav za prijenos podataka, koji omogućava kontinuirano promatranje Zemlje u stvarnom vremenu, upotreba megakonstelacija nanosatelita i, na kraju, izgradnja odgovarajućeg svemirskog kapaciteta; naglašava potrebu za inovativnim tehnologijama u području velikih podataka (*big data*) kako bi se iskoristio puni potencijal svemirskih podataka za sigurnost i obranu; poziva Komisiju da te tehnologije uvrsti u svoju svemirsku strategiju za Europu;
17. prepoznaje opasnost koju kiberratovanje i hibridne prijetnje predstavljaju za europske svemirske programe, uzimajući u obzir da zavaravanje ili ometanje mogu poremetiti vojne misije ili imati dalekosežne posljedice na svakodnevni život na Zemlji; smatra da kibersigurnost iziskuje zajednički pristup EU-a, njegovih država članica te poslovnih stručnjaka i stručnjaka za internet; stoga poziva Komisiju da uključi svemirske programe u svoje aktivnosti u području kibersigurnosti;
18. naglašava da je potrebno bolje koordinirati svemirske kapacitete EU-a razvojem nužnih arhitektura sustava i postupaka kojima se jamči odgovarajuća razina sigurnosti, uključujući sigurnost podataka; poziva Komisiju da izradi i predstavi model upravljanja za svaki sustav koji pruža usluge povezane sa sigurnošću i obranom; smatra da bi, kako bi se krajnjim korisnicima pružila integrirana usluga, svemirskim kapacitetima EU-a namijenjenim za sigurnost i obranu trebao upravljati poseban centar za koordinaciju operativnih usluga (Centar za zapovijedanje i nadzor, kako je navedeno u programu rada Obzora 2020. za 2014. – 2015.); smatra da bi radi troškovne učinkovitosti to trebalo pripojiti nekom od postojećih tijela EU-a, kao što je Agencija za europski GNSS, Satelitski centar EU-a ili Europska obrambena agencija, uzimajući u obzir već postojeće kapacitete tih agencija;
19. smatra da bi trebalo ojačati koordinaciju svemirskih sustava koje na fragmentirani način za razne nacionalne potrebe koriste razne države članice kako bi se brzo mogli predvidjeti

poremećaji različitih aplikacija (npr. za upravljanje zračnim prometom);

20. u isto vrijeme uviđa prednosti međunarodne suradnje u području svemira povezane sa sigurnošću s pouzdanim partnerima EU-a.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	7.4.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 41 -: 11 0: 5
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Bendt Bendtsen, Xabier Benito Ziluaga, David Borrelli, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Edward Czesak, Philippe De Backer, Peter Eriksson, Fredrick Federley, Theresa Griffin, Roger Helmer, Hans-Olaf Henkel, Kaja Kallas, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Ernest Maragall, Edouard Martin, Csaba Molnár, Nadine Morano, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Carolina Punset, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Neoklis Sylikiotis, Antonio Tajani, Dario Tamburrano, Claude Turmes, Vladimir Urutchev, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Anna Záborská, Flavio Zanonato, Carlos Zorrinho
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Amjad Bashir, Michał Boni, Eugen Freund, Françoise Grossetête, Benedek Jávor, Jude Kirton-Darling, Werner Langen, Marian-Jean Marinescu, Marisa Matias, Sorin Moisă, Clare Moody, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Maria Spyraiki, Anneleen Van Bossuyt
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Momchil Nekov, Jana Žitňanská